

DE

VDH - OMROEP

Mededelingenblad voor het personeel van
VAN DER HEEM N. V.
DEN HAAG - HOLLAND

No. 65

Vrijdag 23 Juli 1943

NA DE VACANTIE.

Zaterdag 26 Juni de hele fabriek in vacantiestemming! Op de gangen en afdelingen mensen, die samen de Enkhuizer almanak raadplegen.

Om 12 uur breekt de zaak los. De Maanweg ziet in een minimum van tijd zwart van koffers-sjouwende vacatiegangers, al of niet vergezeld van familieleden. De jongeren springen op hun volgepakte fietsen, om toch maar zo gauw mogelijk van hun vakantie te kunnen genieten. Op het station Voorburg is het een gedrang van V.D.H.-ers, die met elkander proberen een plaatsje te bemachtigen.

Tien minuten na het eindsignaal is er in de wijde omtrek van de fabriek geen V.D.H.-er meer te bekennen. Zij zijn op volgepakte fietsen of samengeperst op stampvolle treinbalcons op weg naar hun vakantieoord.....

Van de meeste mensen was dit vakantieoord wel bekend. Ook wisten wij wel of zij bij familie of in een pension, kamphuis of op een boerderij logeerden, maar verder zijn zij in de massa vacatiegangers opgegaan.

Wij kwamen nooit te weten, dat A. een grote fietstocht door Zuid-Limburg maakte en dat hij deze expeditie maar 18 leuke bandjes behoefde te plakken.

De B. een prachtig viswater vond, waar hij „zulke knapen“ van vissen ving, bleef voor ons geheim.

Ook de vakantie-ervaringen van C., die in zijn zeilboot op de grote meren zwierf, werden ons onthouden.

Wanneer we van onze vakantie terugkomen, weten we elkaar alleen uitgebreide verhalen over het eten te vertellen. De spannende en grappige gebeurtenissen houdt ieder voor zichzelf. En dat is nu juist zo jammer!

Zet Uw vakantie-ervaringen eens op schrift en stuur ze aan de redactie van de V.D.H.-Omroep. De beste worden in de Omroep geplaatst en met een prijs beloond.

Laat zo ook anderen van Uw vakantie meegenieten.

L. DEN HARTOGH.

EEN SPOOK GING MET VACANTIE . . .

Toen wij allen de fabriek verlieten om ieder op zijn eigen wijze van de vakantie te genieten, heeft ook het ongevallenspook een welverdiende rust genoten. Die rust was, uit spenoogpunt bekeken, dubbel en dwars verdiend. Wat was er de laatste maanden hard gewerkt: nota bene ruim één ongeval per dag!

Daarbij kwam nog, dat de arbeid voor het spook de laatste tijd zwaarder was geworden door een soort tegenwerking van de zijde der slachtoffers zelf, die blijkbaar sinds korte tijd spook, ondanks zijn goede camouflage, gingen ontdekken en nu dubbel op hun qui-vive waren. Het ongevallenspook is weer met ons de fabriek ingetrokken en zijn aanwezigheid vraagt ons aller oplettendheid. De kort geleden ontbrande strijd heeft reeds positieve resultaten opgeleverd en wij zijn er als waardige VDH-ers trots op, dat er bij het eerste appèl al zoveel strijders waren, dat we van een iets teruglopend ongevallencijfer kunnen spreken.

Toch kan er nog veel meer worden gedaan zonder dat U, als een moderne St. Joris, alleen dit grote spook te lijf behoeft te gaan. Het ongevallenspook is, als we het heel eerlijk willen bezien, het totaal van ons aller onoplettendheid en nalatigheid. Daarom is het al voldoende, dat wij voor onze persoonlijke veiligheid waken, waarmee wij dat deel van het ongevallenspook bestrijden, dat voor onze persoonlijke rekening komt.

Naast een voortdurende oplettendheid bestaat deze taak uit vele kleine dingen. Bijgaande plaat toont U bij voorbeeld, dat U nooit zelf aan een of ander ongeval mag dokteren. Wij hebben een mooie verbandkamer.

VOORKOMEN IS BETER DAN GENEZEN!

Waak daarom voor Uw veiligheid, daarmee voorkomt U een ongeval.

H. Zandvliet

VDH IN HET BUITENLAND.

Tijdens de fabrieksvacantie, toen ruim 900 VDH-ers op stap waren en van hun vrije dagen genoten, bleven er enkele tientallen achter, die op de Maanweg de meest dringende zaken afhandelden of zich met de grote schoonmaak bezig hielden.

Gedurende deze week kwamen enkele leden van ons personeel, die ruim een jaar in Duitsland gewerkt hadden en met verlof in Holland waren, ons opzoeken.

Zij troffen het slecht, omdat bijna het gehele personeel met vakantie was, maar aan de andere kant hadden wij nu eens gelegenheid om rustig over heel veel aangelegenheden te spreken. Er was natuurlijk heel veel te vertellen, nu zij 14 maanden in Duitsland geweest waren en in een paar uur kan je heel wat meer vertellen dan in de langste brief.

Het deed ons een groot genoegen te vernemen, dat onze VDH-Omroep bij ons personeel, dat in Duitsland werkt, altijd met vreugde wordt begroet en van begin tot eind wordt gelezen, overgelezen en nog eens gelezen, ja, dat daarna ook de vreemdelingen vaak onze VDH-Omroep willen lezen.

Het punt, waar alles om draait, is steeds: de vele vreemdelingen.

In de fabrieken 20 nationaliteiten. In de barakken 20 nationaliteiten.....

Tsjechen, Polen, Joegoslaven, Bulgaren, Italianen, Oekraïners, Oostlanders, Grieken, Slowaken, Kroaten, enz.

Wij trots vertellen ze ons dat de Hollanders bovenaan staan. Ze houden zich het best. Ze slijten hun weinige vrije tijd zo goed mogelijk, houden hun kleren goed bij elkaar, houden hun barakken zo zindelijk mogelijk, gaan 's Zondags uitstapjes maken, hebben een gezelligheidsclub en maken muziek, doen aan sport, helpen hun landgenoten, maar ook vreemdelingen. Het blijkt, dat de Hollanders er van maken wat er van te maken valt, zo goed en zo kwaad als het kan.

Bij die vreemdelingen schijnt dat niet zo vlot te gaan. Wij horen verhalen van 's Zondags rondlopen in vuile overalls, geen behoorlijke ontspanning zoeken en dergelijke dingen meer.

Het deed ons groot genoegen, dat de Hollanders als volk zich er op zijn Hollands doorheen slaan en niet bij de pakken neerzitten.

Dan treft het ons steeds te horen, dat onze mensen trots zijn op hun land, op hun fabriek, op VDH. Ja, we mopperden vroeger wel eens, maar als we straks weer voor goed in Holland terug zijn, dan zullen we eerst goed waarderen wat ons eigen land, ons eigen huis en onze eigen fabriek waard zijn.

Wij van onze kant zullen trachten door middel van de VDH-Omroep de band met hen, die in het buitenland moeten werken, te verstevigen.

Wij zullen in de volgende nummers beginnen de namen en adressen van diegenen bekend te maken en bovendien een aparte rubriek wijden aan **VDH IN HET BUITENLAND**.

G. VAN VLIET.

VAN DE MEDEDELINGENBORDEN

Nr. 117 dd. 23.6.1943.

ge. Betreffende **diplomatoeslagen voor maandloners**.
Afdeling Arbeid — Hr. v. d. Berg.

Toeslag wordt alleen gegeven voor diploma's, die behaald zijn voor een studie, die gedaan is in overleg met afdeling Arbeid. (Zie elders in dit nummer).

Nr. 118 dd. 25.6.1943.

Betreffende **sluiting fabriek op Zaterdag 26.6.1943**.

Directie — Hr. J. v. d. Heem.

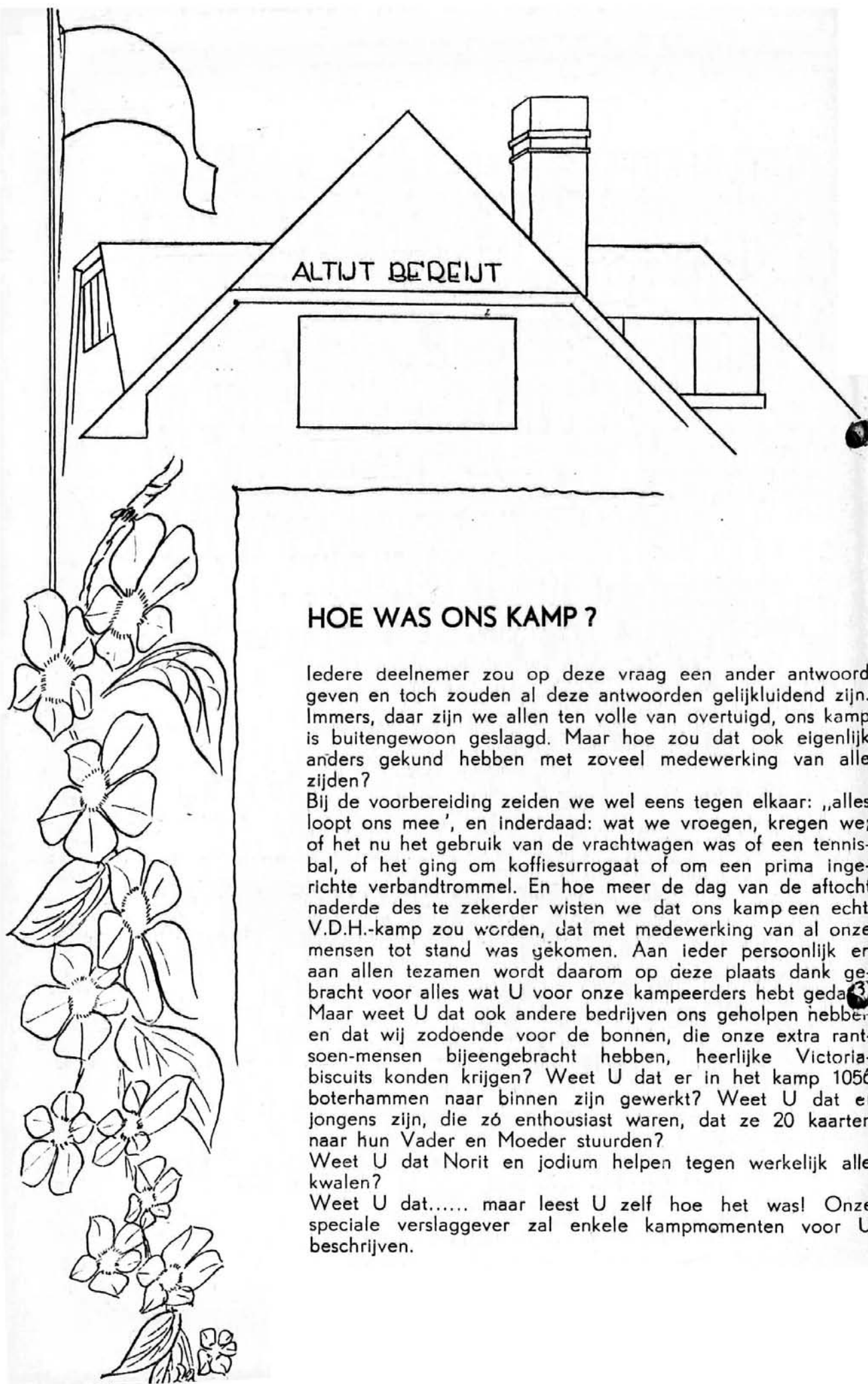
Op Zaterdag voor de vakantie eindigt de werktijd om 12 uur.

Nr. 119 dd. 26.6.1943.

Betreffende **aanmelding**.

Afdeling Secretariaat — Mr. Verzijl.

Betreffende melding voor arbeidsinzet tijdens de vakantie.

ALTIJT BEREIJT

HOE WAS ONS KAMP ?

Iedere deelnemer zou op deze vraag een ander antwoord geven en toch zouden al deze antwoorden gelijkkluidend zijn. Immers, daar zijn we allen ten volle van overtuigd, ons kamp is buitengewoon geslaagd. Maar hoe zou dat ook eigenlijk anders gekund hebben met zoveel medewerking van alle zijden?

Bij de voorbereiding zeiden we wel eens tegen elkaar: „alles loopt ons mee”, en inderdaad: wat we vroegen, kregen we; of het nu het gebruik van de vrachtwagen was of een tennisbal, of het ging om koffiesurrogaat of om een prima ingerichte verbandtrommel. En hoe meer de dag van de aftocht naderde des te zekerder wisten we dat ons kamp een echt V.D.H.-kamp zou worden, dat met medewerking van al onze mensen tot stand was gekomen. Aan ieder persoonlijk en aan allen tezamen wordt daarom op deze plaats dank gebracht voor alles wat U voor onze kampeerdere hebt gedaan. Maar weet U dat ook andere bedrijven ons geholpen hebben en dat wij zodoende voor de bonnen, die onze extra rantsoenen-mensen bijeengebracht hebben, heerlijke Victoria-biscuits konden krijgen? Weet U dat er in het kamp 1056 boterhammen naar binnen zijn gewerkt? Weet U dat er jongens zijn, die zó enthousiast waren, dat ze 20 kaarten naar hun Vader en Moeder stuurden?

Weet U dat Norit en jodium helpen tegen werkelijk alle kwalen?

Weet U dat..... maar leest U zelf hoe het was! Onze speciale verslaggever zal enkele kampmomenten voor U beschrijven.

V.D.H.-Kampflitsen.

1. Maandag 7.30 uur: na een hartroerend afscheid van vrienden en mogen starten we. Filmtoestellen ritselen en uit 22 kelen schalt de V.D.H.-yell. Hierop volgt, ondanks onze zes succesvolle zangavonden: „Ouwe taale” en „We gaan nog niet naar huis”. De tocht verloopt voorspoedig, alleen moeten twee luchtkussentjes halverwege de ongelijke strijd met een diepe zucht staken.
2. Nachtfeest..... Onheilspellend gekraak klinkt in het donker. 't Is niks, ergens draait er zich een om op zijn pakpapiertje. Weer gekraak, dan een plons en gestommel. Plots een stem: „Jongens, 't is donker vannacht”. Geen antwoord volgt. Geschuifel van blote voeten. Een deur, die tegen een jubelteen stoot, een pijnlijk geschreeuw en wat onderdrukt gemompel. Dan stilte.....!
3. Ribberende mensen, kippenvel, geklappertand. Hardlopen op je nuchtere maag, protesten. Lekkende armen en benen. Weerspannige spieren. Gesteun en gejammer. Ochtendgymnastiek.
4. Een torenhoge trap, voorzien van een wankel hekwerk met bovenaan een platform. Een karretje op vier kogellagers zonder wielen, dat zich telkens met een ijsingwekkende vaart naar beneden stort tussen twee griezelig magere hekjes. Dé favoriet van Valkeveen!
5. Twee en twintig lege borden, twee en twintig lege magen, twee en twintig popelende gezichten. Een grote ketel vol dampende erwtensoep komt de zaal inrollen. Overal afkeurende gezichten.
„Niks gedaan, heb je over een half uur weer honger”.
Met de moed der wanhoop begonnen.
„De smaak is toch niet slecht en het is wel stevige kost ook”.
„Tweede ronde verplicht” is het consigne. Stiekum worden de riemen verplaatst op de snerthaak. Record: 5 borden met heel veel moeite. Bij de derde ronde zijn er uitvallers. 's Avonds bij het naar bed gaan moeten de pyamabroekbandjes afgesteld worden op overblousende hangbuiken.
6. Stilte om het kamphuis. Geen mens te bespeuren. Een autotje komt het Raboes opgezwenkt en stopt voor nr. 12. Drie heren komen eruit gestapt en wandelen de laan op.
„Logeren hier de kinderen van Van der Heem?”
De vraag wordt bevestigend beantwoord. De logerende kinderen zijn echter de hei op en onverrichterzake moet de Directie zich huiswaarts begeven. Er is ook geen eer te behalen aan zulke zwalkers van kinderen!
7. Op het kantoor van het kamphuis staat een „verrassing”, dat wisten we al de hele avond. geklaar wat, daar konden we maar niet achter komen.
Tot, aan de thee, het geheim geopenbaard werd: 21 schotels kersen werden naar binnen gedragen. De balken trilden van de hoera's, die voor den onbekenden gever de lucht ingingen. En de volgende dag, toen we hoorden dat de achterblijvers op het kantoor voor deze tractatie hadden gezorgd, werd te hunner eere in dankbare herinnering nog eens een daverende V.D.H.-yell afgeschoten, die ze vast en zeker gehoord moeten hebben!
8. In overtreding van het zoveelste artikel van het Wetboek van Strafrecht over een prikkel-draad geklommen — een grasveldje veroverd — spelen?
Vier rijtjes kinderen naast elkaar, een vooroorlogs spel: autorace.
Kreten van aanmoediging — laaiend enthousiasme — algemene renpartij. En als onze gast, de heer Ruijsch, zich ontpopt tot een snelle Renault, behaalt hij voor zijn partij een glorierijke overwinning.

9. Weer rijdt een vrachtauto over de rijksweg tussen Utrecht en Den Haag, doch ditmaal is de steven naar Voorburg gewend. Een terugreis, begonnen in een terugreisstemming. Doch al spoedig heeft de zanggeest de afscheidssfeer overwonnen en in Gouda vierden we het jubileum van de 25e maal „Hoog op de gele wagen”.

Van de boterhammen verdwijnen er snel een paar in zakken of tassen. Moeten deze soms dienen om de sterke verhalen thuis kracht bij te zetten?

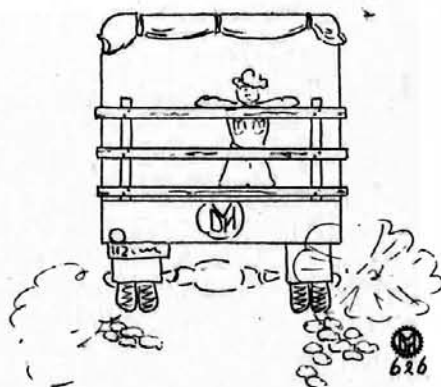
Bij Zoetermeer schalt de V.D.H.-yell weer en langzamerhand zijn we er toch wel goed van doordrongen, dat „En was V.D.H. er niet, dan waren we lang zo vrolijk niet” en „V.D.H. gaat nooit verloren”!

De ovatie, in groot enthousiasme aan de Directie gebracht, mislukt, daar de hele villa diepe rust is.

Maanweg — vele wachtende ouders — gesjouw met koffers — afscheidskreten — glunderende gezichten.

't Eindigde zoals het begon

Schiehilahe — boemellahe — V.D.H.???

KAMPLEIDING.

V. D. H MEDEDELINGEN

Nr. 120 Betreffende **terugbrengen enveloppen.**

Van afdeling Drukkerij — Hr. Ubbink.

Wilt U de enveloppen van deze en van alle komende VDH-Omroepen weer in de personeelsbus werpen?

Wij besparen ons dan de moeite van het opnieuw adresseren en het kost ons geen nieuwe enveloppen, die zo schaars zijn.

Nr. 121 Betreffende **bestellen van drukwerk.**

Van afdeling Drukkerij — Hr. Ubbink.

De bepalingen van het betreffende Rijksbureau, waaronder drukwerk mag worden vervaardigd, zijn nog wat verscherpt. Het is nu zo, dat geen enkel drukwerkje, hoe klein ook, zonder toestemming van het Districtcontrôlebureau mag worden vervaardigd. Dit geldt ook voor eventueel te gebruiken afvalpapier of reeds bedrukt papier.

Met het aanvragen en ontvangen van een goedkeuring is tenminste een week tijd gemoeid; drukwerkbestellers moeten er dus rekening mede houden, dat ook de spoedorders een levertijd van minimaal 6 à 8 dagen vragen en dat hiervan niet kan worden afgeweken.

Nr. 122 Betreffende **brandalarm.**

Van afdeling Zelfbeschermingsdienst — Hr. Veldkamp.

Het schijnt nog niet algemeen bekend te zijn waarheen men bij brandalarm moet lopen. Ieder verlaat bij brandalarm (hoge tonen) de fabriek langs de kortste weg, maakt daarbij zonodig gebruik van de nooddeuren en begeeft zich of langs de Maanweg richting Binckhorstbrug of naar de Prinses Mariannelaan.

Slechts enkele personen mogen via het zwarte weggetje en de onbewaakte overweg naar de brug in de Admiraal de Ruyterlaan gaan. Dit zijn:

de leiders — ook van hulpdiensten; brandweer met ordonnansen; enkele aangewezen E.H.B.O.'ers.

Alle overigen gaan dus naar Binckhorstbrug of Prinses Mariannelaan.

U moet terugkomen als Den Haag of Voorburg afblaast of als de ordonnansen het komen aanzeggen.

Ieder moet dan binnen 10 minuten in de fabriek zijn. Wie later komt krijgt boete.

STUDEREN IN OORLOGSTIJD.

Het ontbreekt ons in deze tijd waarlijk niet aan emoties en het zou geen wonder zijn, als deze onze gedachten zo in beslag namen, dat wij andere voor ons zeer belangrijke zaken uit het oog verloren.

Men is licht geneigd om te zeggen: ik kan nu niet studeren, na de oorlog zal ik wel eens verder zien, of: wat zal ik gaan studeren, wie geeft mij de zekerheid dat ik die studie kan voltooien.

Een gedachtengang, die begrijpelijk, doch gevaarlijk is. Van uitstel komt doorgaans afstel. Tegen nu studeren kan men als argument aanvoeren: onzekerheid, onrust, voeding, verwarming, maar bezien wij de zaak ook eens van de andere kant: studie biedt de hoognodige afleiding. Wij staren ons niet blind op het huidige, doch richten onze blik op de toekomst. Binnenkort hebben wij weer de lange winteravonden en dan hebben wij alle tijd.

En wat die onzekerheid betreft: ja, die is er ongetwijfeld — maar is ze er niet altijd geweest? Niemand kan zijn levensweg van te voren uitstippelen — nu niet en vroeger ook niet. Als vroeger 10 personen een studie begonnen, waren er ook altijd enkelen die het onderweg opgaven, doch dat lag niet aan de studie maar aan de mensen, die of te hoog gegrepen hadden of de nodige doorzettingskracht misten.

Het zal wel niet nodig zijn hier te gaan betogen, waarom het nodig is te studeren. Misschien bevreemdt het sommigen, dat hun werkgever er zo op aandringt, dat zij hun kennis vergroten — U kunt dat een verregaande bemoeiing noemen, waar U echter dankbaar voor moet zijn. Het is ook een kwestie van welbegrepen eigenbelang. Ons bedrijf, dat tracht door voorzichtige personeelselectie en psychotechnisch onderzoek de juiste man op de juiste plaats te brengen, heeft er evenzeer belang bij, dat die man daar met zijn talenten woekert en zich zoveel mogelijk voor zijn taak bekwaamt of nog liever: zich zo ontwikkelt, dat hij in aanmerking kan komen voor een hogere functie.

Vandaar onze studievoorlichting. Het moge voor een tijdschrijver heel belangwekkend zijn Spaans te leren, om daardoor de Don Quichote van Cervantes in de oorspronkelijke taal te kunnen lezen — Van der Heem is daar niet mee gebaat. Het ware voor ons belangrijker als die tijdschrijver leerde boekhouden.

Reeds vroeger hebben wij er op aangedrongen dat allen, die administratief werk verrichten, minstens een praktijkdiploma Boekhouden zouden behalen. Dit verdient toelichting: administratief werk verrichten niet alleen de boekhoudafdelingen, doch vrijwel alle maandloners. De naam van het diploma is ook minder gelukkig. De studie omvat niet alleen boekhouden, doch ook handelsrekenen, handelskennis, recht en statistiek en dat zijn dingen, waarvan iedereen min of meer op de hoogte moet zijn.

Min of meer. Bij „min” kunnen zij wel volstaan met het praktijkdiploma. Bij „meer” niet en dan stonden zij voor de keus S.P.D. of M.O. Beide studies zijn zwaar — daarom vestigen wij de aandacht op het diploma vakleraar in het boekhouden van het genootschap voor practisch handelsonderwijs. De studie voor dit diploma omvat eveneens zeer veel, doch biedt het voordeel, dat het examen desgewenst in drie étappes kan worden afgelegd.

Dus overweegt U nu reeds welke studie U in het komende najaar zult beginnen, doch pleeg U dan wel overleg met den heer Van den Berg van afdeling Arbeid, want in het vervolg zal ten aanzien van diplomatoeslagen de regel gelden dat alleen die diploma's, die behaald worden na een studie gedaan in overleg met afdeling Arbeid, zullen worden beloond.

Dit is gedaan om te voorkomen dat niet de kennis, doch de toeslag het hoofddoel van de studie zou worden.

De Directie heeft echter het voornemen degenen, die een ook voor het bedrijf belangrijke studie volgen, op bijzondere wijze tegemoet te komen.

Voor degenen, die de desbetreffende mededelingen indertijd niet hebben gelezen, zijn deze mededelingen nr. 107 en 117 elders in dit nummer in hun geheel opgenomen.

STUDIEVOORLICHTING EN DIPLOMATOESLAG.

Hieronder volgt de volledige tekst van de mededelingen betreffende diplomatoeslagen en het diploma vakleraar in het boekhouden van het genootschap voor praktisch handelsonderwijs.

Mededeling nr. 117 dd. 23.6.1943.

Betreffende: **diplomatoeslagen voor maandloners.**

Van afdeling Arbeid — Hr. v. d. Berg.

Eventuele diplomatoeslagen zullen in het vervolg niet meer worden verleend op vertoon van het behaalde diploma. Iedereen, die aan een studie bezig is, welke hij of zij hoopt te beëindigen met het behalen van een diploma of met een studie begint, waarvan hij hoopt, dat deze studie bij slagen door een diplomatoeslag zal worden beloond, dient dit schriftelijk op te geven aan **SECRETARIAAT DIRECTIE PERSONEELSZAKEN AFDELING ARBEID — MAANDLONERS.**

Aan studerenden zal dan worden medegedeeld of het betreffende diploma voor beloning aanmerking komt of niet.

Diploma's, waarvan het aantal bezitters in verhouding tot de praktische toepassing in onze onderneming te groot wordt, zullen niet voor toekenning van een toeslag in aanmerking komen. Daartegenover staat, dat de Directie het voornemen heeft, om studerenden in vakken, die voor het bedrijf van belang zijn, op bijzondere wijze tegemoet te komen.

Mededeling nr. 107 dd. 8.6.1943.

Betreffende: **het diploma vakleraar in het boekhouden van het genootschap voor praktisch handelsonderwijs.**

Het is de Directie niet ontgaan, dat een groot aantal van het personeel zich veel kosten en moeite heeft getroost om na het behalen van het Practijkdiploma Boekhouden een hoger diploma te behalen. Velen hebben zich gezet tot de studie voor het Staatspractijkdiploma of de acte M.O. Boekhouden.

Het feit, dat deze studie in de avonduren na een vermoeiende en inspannende dagtaak moet geschieden, terwijl het examen in alle vakken tegelijk wordt afgenomen, maakt het examen tot een riskante onderneming, waarbij een beetje meer of minder examengeluk of examenpech een voorname rol speelt.

Daar door het niet slagen een belangrijk financieel voordeel wordt gemist heeft de Directie getracht dit, waar mogelijk, te ondervangen. Het was ons bekend, dat door het **GENOOTSCHAP VOOR PRACTISCH HANDELSONDERWIJS** ieder jaar het examen ter verkrijging van het **DIPLOMA VAN VAKLERAAR IN HET BOEKHOUDEN** wordt afgenomen. Het blijkt dat dit examen de laatste jaren een steeds stijgende belangstelling van de zijde der studerenden geniet. Daarnaast is het felt, dat dit examen desgewenst in drie étappes kan worden gedaan voor ons aanleiding geweest, om met ingang van 1 Juni 1943 het slagen voor elk der drie vakken van dit examen (a. Boekhouden en Statistiek, b. Handelsrekenen, c. Recht en Handelskennis) **ge** te stellen met het behalen van een Practijkdiploma.

Het diploma Vakleraar wordt dus met een gering verschil gelijkgesteld aan het Staatspractijkdiploma of de acte M.O. Boekhouden.

Wij vertrouwen dat deze maatregel door velen op prijs gesteld zal worden.

Nadere inlichtingen over:

Examenprogramma, Prospectus voor deelneming aan het examen, Prospectus voor de opleiding, Examenopgaven 1940, 1941, 1942

bij heer v. d. Berg, AFDELING ARBEID-MAANDLONERS en bij de BIBLIOTHEEK.